

Lysakervassdragets Venner

FØDNYTT – 13

Sommerkampanje mot ullborren

Ullborren kom til Oslo vest på en lass med avklipp fra et friområdet østpå. Dumpingen nede på Lysejordet ga snart opphav til de første nye plantene og innen tre år var det blitt en tett klynge. Siden har frøene blitt spredt av hunder og mennesker langs alle stier og gater hvor folk vandrer hjem fra sine lufteturer.

Friluftsetaten uttaler seg at ullborren er vanskelig for dem å bli kvitt. Dette skyldes hovedsakelig at den vokser der hvor hunden greier å kvitte seg med den klingende borren – ved benker, lyktestolper, buskur – og hvor etatenes klippemaskiner ikke kommer til.

Her kommer Lysakervassdragets Venners vel 300 par hender til nytte. Les om bekjempelseskampanje på side 3.

Saker på andre sider:

[Reaksjoner på den formelle utlysingen av planarbeid for vassdraget.](#)

[Ny ledere i Oslo Elveforum](#) og Friluftsetaten

[Ullern idrettsanlegg](#)

[Lysakerelva – enda et skille](#)

[Badevannskvalitet](#)

[Fugl og fauna](#)

[Nye turkart](#)

Husk websidene!!

Websidene www.lvv.no oppdateres hverdag

Bildestoff

Send gjerne bilder fra vassdraget til web'en.

fodnytt@lvv.no

med dato, sted og ditt navn.

Andre nye e-adresser

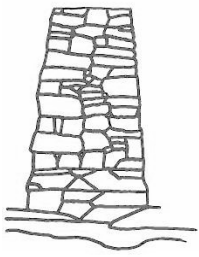
styret@lvv.no

kasse@lvv.no

Turlederkurs

Det er stadig forespørsel fra grupper som vil geledes langs elva. Bedrifter og skoler, fest deltagere eller turgjengere alle ønsker seg en kjentmann som kan legger til rette og fortelle om både morsomme og fascinerende detaljer fra vassdraget. Vi har noen meget drevne Venner som har tatt uttallige turer med stor og små grupper. Men *LvV* har som formål å gjøre vassdraget kjent og for å kunne avertere med elvas fortreffelighet, bør vi kunne tilby "guiding".

Derfor forberedes et kursopplegg til våren med tre kvelder inne og tre kvelder ute. Tanken er at både historie og natur, sikkerhet og rutevalg vil være blant temaene. Påmelding kommer med neste nummeret.

Utlysning av planarbeid for Lysakervassdraget

Mange som eier grunn med grenser mot friområdene langs vassdraget fikk nylig et brev fra Friluftsetaten i Oslo med bl.a., beskjeden at *"Innenfor planområdet kan det være aktuelt å båndlegge områder til reguleringsformål friområde, spesialområde bevaring og til spesialområde naturvern. Planen vil kunne medføre rådighetsinnskrenkninger for private grunneiere langs vassdraget"*. Dette oppfattes av noen som en trussel mot eiendommens salgsverdig særlig i de tilfellene hvor planområdet helt eller delvis omfatter privatgrunn.

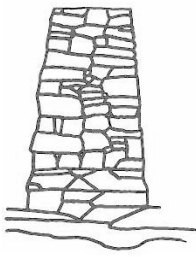
Gitt at salgsverdi er i stor grad et spørsmål om oppfatning, er den viktigste måten å forebygge verditap på er å fremme naboskapet til grønnområdet som et positivt innslag i boligmiljøet. Med andre ord er det viktige at det herlige med disse elvenære områdene fremheves og at området ikke forringes.

Brevet avslutter med en oppfordring om å sende evt. uttalelser om planarbeidet innen 19. august. Venner som har fått brevet oppfordres til å tenke gjennom sitt naboforhold til friområdet og uttale seg. Aktuelle spørsmål gjelder akkurat dette med naboforhold: hevd på bruk av hageporter, ansvar for gjerder, trær nær gjerdet, m.m. I noen tilfellet kan det være noe spesielt - et kulturminne eller særlig viktige plantesamfunn - som skal beskyttes. I det minste bør grunneieren svare med den byråkratiske formuleringen at saken tas til etterretning. Da sikrer man å få tilsendt resultatet av planarbeidet når den foreligger og å bli tatt med ved utlysning av enkelt tiltak som angår tomten.

Kommunen kan komme til å foreslå turvei i nærheten eller til og med over privatgrunn. I det minste skal grunneierens rett til å bli hørt om tiltak som foretas i friområdet nær tomten avklares.

For noen få grunneiere er oversvømmelse en aktuell problemstilling. Et viktig formål for planarbeidet er å lage retningslinjer for flomutsatt grunn. LuvV kommer til å ta opp spørsmål om hvilke flomforebyggende tiltak bør tillates. Tidligere har flomvoller blitt bygd tett ved elvebredden. Denne uheldige praksisen dytter flomproblemet over på andre og bør ikke lenge godtas. Åpne flomsletter er ett godt tiltak for å trygge mot flomskader. Den også åpner flere områder for allmenn ferdsel. Selve flomforebygging krever at det foretas flomvannsfordrøyning i Langli- og Sørkedalselver.

På websidene og i fremtidige numrer av FØDNYTT skal aktuelle spørsmål rundt planarbeidet blir tatt opp. I mellom tid er styrets neste møte frem-skyndet for å rekke uttalelserfristen. Der skal det diskuteres bl.a. måter å utvikle gode naboforhold på. Ellers vil LuvV kunne vise til Innspillet som ble sendt ut i mars. Venner oppfordres til å lese Innspillet igjen og bidra med sine meninger ved å kontakte et styremedlem, skrive til styret (se side 4 for adressen) eller bruke eposten til styret@lvv.no .

Ullborrekampanje 2008

Hvorfor bekjempe ullborren?

Ullborren (*Actium tomentosum*) er et høyt, 2-årig korgplante som hører hjemme i steppelandskapet i Russland og forekommer så langt vest som sør Sverige. I Norge er det et plagsomt ugress i storbyene. Det spres på menneskeklær og dyre-, særlig hundepels.

I tillegg til å plage hunder, er planten vesentlig for overlevelsen av Iberia sneglen. I friområder er det flere sneglene i felter med ullborrer.

Hvem bekjemper ullborren?

Friluftsetaten har ordnet med klipping av Lysejordet flere ganger i sesongen. Dette hindrer at borren modner og blir spredt derfra. Samtidig klipper Veivesen langs Bærumsveien særlig langs Jarmyra.

Lysakervassdragets Venner tar seg av områdene som etatene ikke rekker over, og de enkelte plantene som blomstrer langs bolig gatene.

Hvordan bekjemper ullborren?

Ullborren utvikler sin høye stilk, blomstrer og setter frø i sitt andre år. Første året er gått med på å lage et kraftig rotsystem.

Det viktigste er å sikre at borrene ikke modner og sprer seg.

For enkelte planter skal borrene klippes av med rosesaks og puttes rett i en plastpose som knyttes godt og legges i søppelkassen hjemme.

Ved større forekomster skal stilkene skjæres over under nederste blomstergren og legges i søppelsekker. Plantene blir kvernet.

Borrene opptrer ofte med brennesler. Husk derfor hansker! Ha med grensaks eller ljå! LvV har med søppelsekker og knyttetau.

Hvor og når bekjemper vi ullborren?

Friområder med ullborrer og **datoene** de skal ryddes:

Langs Turveien fra Kvernfaret **tors. 25 juli**

Langs Turveien L-1 ved Bærumsveien. **søn 27. juli**

Harald Løvenskioldsvei mellom T-banebruen og Griniveien **man 28. juli**

Varmestua på Lysejordet og langs turstiene. **tirs-ons 29.-30. juli**

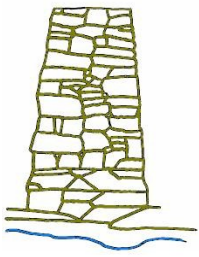
Ved fotbrua på Melumøra (nedenfor Kristian Auberts vei 50) **tors. 31. juli**

I sør ende av Røa idrettsplass ved turveien **tors. 31. juli**

Folk fra LvV styret er på plass fra **kl. 1730 (søndagen kl. 12)**

Gatene med borrer: Kvernfaret, Kvernveien, Bjørnerabben, Voll terrasse. LvV oppfordrer medlemmer lokalt å ta seg av disse plantene enkeltvis.

Kjenner du til andre forekomster, vennligst meld i fra 22 52 32 74.

Ny leder i OE

På årsmøtet til Oslo Elveforum gikk Tor Holtan-Hartwig av som leder og *Ida Fossum Tønnesen* overtar. Ida er godt kjent med Lysakervassdraget. Som direktør for det som da het Park og idrettsetaten hadde hun overordnet ansvar for Oslo kommunes områder langs elvene i både byen og Marka. Hun bor i nærheten og er også aktiv i Voksen menighet.

Ny leder i Friluftsetaten

Oslo kommunes Friluftsetat har også fått ny leder etter Anne Smedsrud som trakk seg av helsemessige grunner. *Kjell Storaas Hansen* kommer fra Nasjonal Sikkerhetsmyndighet med en bakgrunn fra Forsvaret, Tollvesenet og industri. Vi ser frem til å etablere et bra samarbeidsforhold med den nye direktøren.

Nye turkart for Oslo.

Friluftsetaten i Oslo har utgitt reviderte kart over turveier i byen. For Lysakerelvas del er turkartet *Oslo vest* en stor forbedring i det at turveiene langs elva er nå riktig gjengitt og lokale herligheter pent er omtalt på baksiden. Kartene er utlagt hos vårt gjenåpnede Deichmannske på Røa, eller kan lastes ned fra etatens [internettsider](#).

Bomring 2 – enda et skille

Gravarbeidet langs sykkelveien i Bærumsveien opp mot Jar er forarbeidet til den nye bommen som skal finansiere Oslopakke 3. Den ligger dessverre rett ved turvei L-1. Vi må unngå å koble denne bommen til elva ved finne et annet navn. Forslag?

Badevannskvalitet

Vann- og avløpsetaten i Oslo advarte nylig mot bading i Fjorden etter kraftig nedbør. Vi må bare påpeke at det gjelder i enda sterkere grad ved både Sandbonn og Storeng- eller Jarfossen. Overløpene fra hhv Bærums og Oslos kloakknnett slipper mye grumsete vann særlig etter lokale regnbyger. Ved regn over hele vassdraget kommer det gjerne frisk vann ned fra Marka innen et døgn og renser elva.

Ullern idrettsanlegg

Ullern IFs planer om en stor fotballhall angår *LvV*. Sletta som Ullern IF spiller på er ei gjenfylt myr midt i løpet til Bjørnlibekken som renner i dag i rør fra Vækerøveien ved holdeplassen *Lyseveien* til Lysakerelva nedenfor Vestveien 34. I skogholtet ovenfor myra ble det i 1947 funnet en rikelig samling jernbarre - myntfunnet som ga navnet til veien. Funnstedet ble da beskrevet som en gammel smed. Kulturhistorisk er dette en av de viktigste jernalderminnene på Oslo vest og bør hedres og ikke graves opp.

Fugl og fauna

Observasjoner av fugl eller dyr er det alltid viktig å få notert. Nylig hekket et par strandsnipper nedenfor Lysejordet og fant mat ved kulpen der. Det var fascinerende å se hvordan paret samarbeidet om å beskytte hverandre fra hissige hunder som løp uten bånd.

Gid ekorn var så flink mot kattene! Det er en klar tilbakegang i ekornbestand i år og flere rapporter om katter som presenterer matmor med nattens fangst. Hogging av trær som tvinger ekornet ned på bakken for å komme til flere nøtter, bidrar også til nedgangen.